

Izdelovanje zabojev za sadje. Industrialec in veletrgovec z lesom g. Viktor Glaser v Rušah pri Mariboru je začel na veliko izdelovati praktične zaboje za izvoz sadja.

Hmeljarjem! Običajni sestanek hmeljarjev pred sezono se bo vršil letos v nedeljo, dne 7. avgusta ob osmih zjutraj v Roblekovih dvoranah v Zalcu po običajnem redu. Hmeljarsko društvo za Slovenijo javlja svojim članom, da so legitimacije za polovično vožnjo hmeljskim obiravcem že pripravljene in se dobe ali pri dotičnih podružnicah, ali pa pri Hmeljarskem društvu za one člane, ki plačujejo članarino neposredno glavnemu odboru. Vsak obiravec mora imeti na svoje ime se glasečo legitimacijo, katero mora potrditi domači župan. Ko obiravec nastopi pot, mora železniški blagajni predložiti legitimacijo in plačati celo karto, ki velja na podlagi legitimacije za brezplačno vožnjo nazaj, ko je legitimacijo poprej potrdil župan one občine, kjer je dotični obiral hmelj. Mezda za obiranje hmelja se bo določila povodom zborovanja hmeljarjev dne 7. avgusta tega leta in se bo potem razglasila.

KMEČKI DOLGOVI V NAŠI DRŽAVI.

V beogradskem listu »Vreme« je objavil dr. Vlado Marinkovič, predsednik Zveze bank v Beogradu, podatke o višini kmečkih dolgov v posameznih pokrajinah (po statistiki organizacij denarnih zavodov) in jih primerja s kmečkimi hranilnimi vlogami. Razmerje med kmečkimi dolgi in vlogami je po teh podatkih naslednje (v milijonih Din):

	dolgi	hr. vloge
Srbija in Črna gora	500.7	230.3
Hrvatska in Slavonija	645.7	379.3
Vojvodina	565.9	575.4
Slovenija	886.1	982.9
Bosna in Hercegovina	189.9	42.4

Gornji podatki veljajo za področja posameznih organizacij. Upoštevani so tudi dolgi pri regulativnih hranilnicah in v Sloveniji tudi pri posojilnicah, niso pa ločeno upoštevani dolgi pri Priv. agrarni banki, ki znašajo za

vsjo državo 739.1 milijona Din. Gornja statistika nam kaže, da je slovensko kmetijstvo mnogo bolj zadolženo, kakor kmetijstvo v drugih pokrajinah, da leži vprašanje kmečkih dolgov v pokrajinah, kjer se o tem največ razpravlja, predvsem v visoki obrestni meri in v ostalih težkih kreditnih pogojih. Od skupne vsote kmečkih dolgov v Sloveniji odpade po gornji statistiki na dolgeve pri kreditnih zadrugah 722.4 milijona Din, na dolgeve pri občinskih hranilnicah pa 137.6 milijona Din. Od skupnih kmečkih hranilnih vlog v Sloveniji pa odpade na vloge pri kreditnih zadrugah 753.7 milijona Din. Dr. Markovič prihaja do zaključka, da skupna zadolžitev kmetov v naši državi ni znatna in da znaša le 3527 milijonov Din.

SVETOVNI IZGLEDI SADNE LETINE.

Stanje sadne letine je za naše sadjarke izvoznice najvažnejšega pomena. Splošni izgledi v Evropi so glede jabolk in sliv neugodni, radi tega ima letošnje slovensko štajersko sadje najboljši izgled, če bodo meje odprte in ne bo prevelikih deviznih težkoč.

Iz Nemčije javljajo, da so slive na Saksonskem mnogo trpele radi prevelikega deževja. Jabolka in hruške dobro zorijo, žetev bo srednja. V sadorodnem okraju Werder letos jabolka slabo kažejo, ker jim je zelo škodoval mrčes. Treba namreč poudariti, da je vrgel lani okraj Werder na trg več nego 100.000 metercentov sadja. V okolici mesta Lübeck bo sadna žetev boljša in obilnejša od lanske.

Na Francoskem bodo imeli srednjo sadno letino. Žetev se bo za štiri tedne zakasnila.

Zelo malo sadja bo letos izvozila **Čehoslovaška.** Veliko so imeli letos Čehoslovaki črešenj, ki pa niso bile za izvoz radi prehude črvičnosti.

Slabo so obrodile hruške in je tozadevna žetev za 10—15% slabša od lanske. Čehoslovaške jabolke ne bodo za izvoz, ker so preveč drobne. Slive so v zimski močno pozeble in je izvoz dvomljiv.

Planinka čaj

Bahovec ojačuje organe za izločanje, krepi kri in celi organizem.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

Dobro so uspele slive v Švici. Hruška bo letos komaj eno četrtno toliko negolani. Jabolčna drevesa so slabo cvetela in bo žetev le ena četrtnina od navadne.

Amerika bo lahko izvozila komaj 58.5 procentov celokupnega pridelka. Lansko leto je znašal izvoz 75%.

*

Največja krivica za kmeta.

S člankom pod gorenjim naslovom o pravici priposestevanja ste dobro pogodili. Vaš list je najbrž prvi, ki je načel to velevažno vprašanje za kmeta. Da navedemo kak primer: posestniški sin je odšel v Ameriko in se je vrnil nazaj po 20 ali 25 letih. Med tem časom so mu pomrli starši in drugi, ki so vedeli za pravo mejo posestnih parcel. Mejašem, ki so zemlje lačni, je težko dokazati, da je meja po njihovi volji tu in tam, in da so to ali ono parcelo uživali že toliko in toliko let. Njegovo ugovarjanje in sklicevanje na mapo po navadi nič ne velja. Češ, kaj boš ti vedel za mejo, ko si bil toliko časa odsoten, mi pa smo tod hodili dan za dnem. Drug slučaj: mož je odšel v Ameriko in pozneje je vzel še ženo in otroke k sebi. Vrnil se je čez dolgo let s svojo družino. Naletel je ravno na isto, da so se sosedje mejaši polastili njegove zemlje in mu med tem časom pobrali tudi razno orodje, za katero pravijo, da so ga tu in tam kupili pred tolikimi leti. Kaj hoče, njihovo je. Ravno tako je s stezami in poti, ki jih radi priložnosti in »bližnjice« tu in tam napravljajo. Pot postane grda, kolovozne ceste se večajo in poglabljajo, nobenega ni, da bi pot popravil in naredil prekope za odtok vode. Rajši začno voziti poleg poti, in če se nočeš z njimi pripraviti, pri-

Dežela studencev — gumi drevesnic — potresa.

Nekaj prav posebnega je, ako lahko rečemo o kaki deželi, da daje prebivalcem zastonj centralno kurjavo, in ta pokrajina je Nova Zelandija, ki leži vzhodno od Avstralije. Velika pokrajina tega razsežnega otoka je opremljena s centralno kurjavo že od narave. V Novi Zelandiji je vse polno toplih vrelcev, takozvanih gejejevov in ogromne votline so napolnjene z vrelim blatom. Treba je samo to toploto izkoristiti. Hiše domačinov, katere nazivajo Mavri, stojijo ponajveč prav ob robih toplih jezer, jim torej ni treba zmrzovati in

F. S. Šegula:

„Râbi Jehuda.“

(Povest iz časov Kristusovih.)

(Dalje.)

1 Toda, kje smo? Ob Rahêlinem grobu. Kaj hoče uboga žena tam? In kako je postala tako revna? — Ni bila vedno taka. Če šteje zdaj kakih triindvajset let, bila je Djemihle še pred sedmimi leti najlepša deklica v Betlehemu, od mnogih mladeničev v zakon prošena. Šestnajstletno je zasnubil sin betlehemskega šejka (poglavarja), položil po starem običaju pred očeta kupnino za njo, obdaroval povrh njene brate ter si jo po ženitovanjskih slovesnostih odpeljal v sijajnem spremstvu kot gospodinja na svoj dom. Pa komaj je minulo leto dni, se je je začel ogibati njen mož. Ni vedela zakaj; le tako zelo potr in žalosten je bil! Pač je Djemihle čutila včasih po vsem telesu skeleče bolečine, tudi po obličju so se prikazovale še sicer neznatne belkaste luskine; ko pa nekoč le bolj pazljivo pogleda v kovinasto zrcalo, ki ga je nosila po šegi tedanjih gospa za

pasom, — o groza! — kaj vidi? Ustnice niso bile tako polne, rdeče kakor zrele črešnje, ampak useh'e, porjavele, že malo razpokane. O Djemihle, že davno si zapadla postavi; že davno bi te bili morali iztirati iz človeške družbe; pa tvoji so te ljubili in te doslej skrivali pred svetom!

Pa prišlo je, kakor je moralo priti.

Že nekaj dni je bila Djemihle neprostovoljno zaklenjena v svojo sobo, in skoraj prav ji je bilo tako; saj se je bližal čas, da rodi. Nekega jutra rano pa stojita dve zamorki-služkinji pred njo, preoblečeta jo v preprosto modro oblačilo, ki je segalo od vratu do gležnjev, ter jo peljeta pred mestna vrata, od koder so jo z dolgimi palicami zapodili mestni čuvaji. Tako je velevala postava. Gobavec je za vselej izobčen iz človeške družbe, bodisi bogatin ali revež, ker za to bolezen ni zdravila. Tudi nalezljiva je. Izvedenci trdijo, da je prvotno posledica greha, ki bi se naj med kristjani niti ne smel imenovati. Ima svoj sedež v krvi in se tudi s krvjo podeduje; pa čisto tako, da so otroci in vnuki gobavih ljubdi zdravi, ter se šele v tretjem in četrtem rodu zopet prikaže to

posestvovali so zopet. Drug primer: moj skedenj stoji na ovinku poti. Ob deževnem vremenu so pričeli hoditi skozi skedenj in blato v skednju puščati. Očetu je že bilo preveč, zaprl je skedenj. Toda, ko je kdo prišel, pričel je po vratih razbijati. Na ta način so morali odnehati, in bila je velika zamera. Tožiti pa vendar niso upali, da so pot skozi skedenj priposestvovali. Drugod zopet imajo navado, da hodijo skozi vežo hiš na ovinku, seveda radi bližnice.

To je zlo, ki se mora odpraviti. Pri stezah jim ni težko ugovarjati, ker javnost je na njihovi strani radi letoviščarjev. Kaj bodo namreč ti dejali, ker jih vabimo leto za letom v naše kraje, in sedaj jim steze zapiramo. Imel sem spor radi nekega studenca v vasi, katerega sem hotel speljati v hlev; sosedje pa po se uprli, češ, da so vedno hodili po vodo v njega. Bil je tudi sosed, ki je trdil, da je tudi on hodil v studenec po vodo, ker je bil njegov vodnjak suh. Par mesecev poprej sem ga opomnil, da naj naznani soseda radi otrok, ker so lovili ribe v njegovem vodnjaku, pa mi je dejal, da so bile ribe zmiraj v vodnjaku, kakor sem vedel tudi jaz. Sedaj pa je rekel, da je tudi on hodil po vodo v studenec. Rekel mi je tudi, da naj molčim, ker ribe v vodnjaku niso bile naznanjene, da ne bo kake kazni. Ker so bile ribe v vodnjaku in so še, ni mogoče da bi bil vodnjak suh. On je potegnil s sosedo in oni so priposestvovali pravico do studenca med tem časom, ko sem bil v Ameriki. —

Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko-gospodinjstvo šola v Sv. Juriju ob juž. žel. Novo šolsko leto 1932/33 na banovinski kmetijsko-gospodinjstvo šoli v Sv. Juriju ob juž. žel. se prične s 1. oktobrom tega leta in traja deset mesecev. Sprejme se 20 učenk, in sicer v prvi vrsti kmečka dekleta. Prosilke morajo biti telesno in duševno zdrave, najmanj 16 let stare, ki so dovršile vsaj štiri razrede osnovne šole. Mesečna oskrbnina znaša 400 Din. Revnejšim dovoljuje kraljevska banska uprava v Ljubljani

strašno okuženje. Zato tudi so bile postavne dolžbe v tem vedno zelo stroge. Gobav človek je moral zdrave že zdaleč opozarjati na se s klicem: »Lepra, lepra!« — izraz, ki ti doni tupatam še dandanes nasproti v opomin, da hodiš previdno. Ako se gobavec ne zgleda pravočasno, ga sme vsakdo s cestnim kamenjem pregnati. (Deset gobavih mož je vpilo od daleč: »Jezus, usmili se nas!« Zakaj »od daleč«? Ker blizu niso smeli! Ker bi jih sicer razjarjeno ljudstvo pri priči s kamenjem pobilo!)

Iznana Djemihle, da odkrito povemo, je razumela svoj strašen položaj ter hitela po stranskih potih proti Jeruzalemu. Tam pod visokim južno-vzhodnim voglom obzidja se stikata dve dolini: južna je Gehena, vzhodna pa dolina Joza-fat s potokom Cedronom. Zlasti v dolini Joza-fat je vse polno podzemeljskih duplin, starodavnih praznih grobov. Tu je postava gobavcem odkazala mirno zavetje. »Naselbina gobavih« se ta kraj imenuje še dandanes in tudi je. Tu je Djemihle čez mesec dni porodila slabotno dete ter ga nazvala z imenom Jehuda. Oh, kako ga je ljubila;

Naznanilo.

Vijudno sporočava, da sva s **avgustom 1932** prevzela **specerijsko trgovino**

ge. Zofije Fazarinc (prej Močnik) v Celju na Glavnem trgu.

Zagotavljava solidno in točno postrežbo z dobrim blagom in ugodnimi cenami ter se za naklonjenost cenjenemu občinstvu najtopleje priporočava.

893

MOČNIK, nasl. Močnik & Fil.

ni delne štipendije; tudi sreski kmetijski odbori in podeželske posojilnice dajo podporo. Zato naj se prosilke obrnejo pravočasno na te. Lastnoročno spisane prošnje je vložiti direktno ali potom sreskega načelnstva na vodstvo banovinske kmetijsko-gospodinjstvo šole najkasneje do konca avgusta. V prošnji je treba navesti velikost posestva ter priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo in obvezo staršev, da bodo krili vse stroške. One pa, ki prošijo za štipendijo, morajo priložiti ubožno spričevalo, oziroma premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja. Naproša se vse cenj. učiteljstvo, posebno voditeljice nadaljevalnih gospodinjstev, kakor vsa ženska društva, da opozore kmečka dekleta na ta razpis. — Vodstvo.

Gospodinjstvo šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojenk v devetmesečni gospodinjstvi tečaj, ki se prične dne 15. septembra 1932 in traja do 15. junija 1933. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdrave, нравstvena neoporečnost in dovršena ljudska šola z dobrim uspehom. Ostale pogoje sporoči na željo vodstvo zavoda. Prošnje za sprejem je poslati Gospodinjstvi šoli v Šmihelu pri Novem mestu najpozneje do 10. septembra tega leta.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 30. julija so pripeljali špeharji pet komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 14 Din, iste cene je bil tudi špeh. Kmetje so pripeljali 15 voz sena po 70 do 100 Din, pet voz slame po 55 do 60 Din, tri voze detelje po 95 do 100 Din, 13 voz krompirja po 1 do 150

Din, 10 voz čebule do 3 do 4 Din (česen 8 do 10). Zelje (glava) 1 do 250 Din, kumarce 0.50 do 2.50 Din. Pšenica 1.50, rž 1.25 do 1.50 Din, ječmen 1.50 Din, oves 1 do 1.25 Din, koruza 1.50 Din, proso 1.50, ajda 1.25, fižol 1.50 do 2 Din, grah 3 do 4 Din. Kokoš 20 do 30 Din, piščanci 18 do 50 Din, raca 15 do 20 Din, gos 30 do 40 Din. Celi orehi 5 do 6 Din, luščeni 16 do 18 Din. Zelena paprika 0.25, hren 4 do 6, karfižola 2 do 5 Din, kislo zelje 4, buče 1 do 2 Din, borovnice 1.50, maline 4 do 5 Din, grozdčije 2 Din, marelice 6 do 12 Din, hruške 4 do 8 Din, jabolka 4 do 6 Din, breskve 8 do 12 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 20 do 26 Din, med 14 do 20 Din.

Mariborski živinski sejm. Priganih je bilo 18 konjev, 18 bikov, 172 volov, 320 krav in 22 telet; skupaj 550 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. julija tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3 do Din 3.50; poldebili voli od Din 2 do Din 2.50; plemenski voli od Din 1.25 do Din 2.25; biki za klanje od Din 2 do Din 2.50; klavne krave debele od Din 2 do Din 2.50; plemenske krave od Din 1.25 do Din 2; krave za klobasarje od Din 0.80 do Din 1.25; molzne krave od Din 2 do Din 2.25; braje krave od Din 2 do Din 2.25; mlada živina od Din 2.25 do Din 3; teleta od Din 3 do Din 4. Prodanih je bilo 268 komadov, od teh 10 v Avstrijo.

Mariborski svinjski sejm. Na svinjski sejm dne 29. julija tega leta je bilo pripeljanih 169 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 65 do 100 Din; 7 do 9 tednov stari 150 do 200 Din; 3 do 4 mesece stari 250 do 300 Din; 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din; 8 do 10 mesecev stari 400 do 500 Din; eno leto stari 600 do 700 Din. 1 kg žive teže Din 6.50 do Din 7.50; 1 kg mrtve teže Din 9 do 10. Prodanih je bilo 89 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso prve vrste 1 kg Din 10 do 12; volovsko meso druge vrste Din 6 do 8. Meso od bikov, krav in telic Din 4 do 5. Telečje meso prve vrste Din 10 do 12; telečje meso druge vrste Din 6 do 8. Svinjsko meso, sveže Din 10 do 16.

*

Franz Jozefova grenčica čisti želodec, črevesa in kri!

in zopet kako rada bi ga bila dala proč od sebe, samo da ga reši strašne bolezni! Pa nikdo ga ni hotel. Čestokrat se je podala v bližino kake naselbine v okolici, od daleč vpila: »Lepra, lepra!« ter visoko vzdigovala revno dete; pa ljudje so začeli pobirati kamenje, in morala je pobegniti.

Tako je preživela Djemihle v naselbini gobavih pet dolgih let kot pomilovanja vredna beračica. Ali čudovito! Dete se je začelo prav krepko razvijati; in kar je še čudoviteje, zavživalo je mleko bolne matere, pa vendar ostalo zdravo.

Bolezen matere je v tem času hudo napredovala. Nesrečnica je tudi čutila, da je za njo že blizu ura rešitve, ker so jo začele skeleti noge v gležnjih in kolenih. Zato si je poželela le enkrat

* Naj nikdo ne reče: »To ne more biti! Saj so vendar njeni sorodniki za njo skrbeli!« — Res, hrane navadno gobavim ni manjkalo; donašali so jim jo dobri ljudje ter jim jo »od daleč« na zemljo polagali. Gobavih nesreča je bila njih zapuščenost, njih izvrženost iz človeške družbe, in pa seveda njih bolečine. Dandanes imajo tam ob »Jobovem studencu« svoje zavetišče z lepimi stanovanji, skrbno nego katoliških redovnic ter zdravniško pomoč; boleznin same pa menda ne bode nikdo spravil iz sveta.

topla kopelj jim je vsak čas na razpolago.

Bogata je Nova Zelandija glede gumi-dreves. Tok iz debel je že curljal od bogznaj kedaj na zemljo, kjer tvori danes strjen ogromne zaloge jantarja. Smola od gumi ali kavčuk drevesa igra važno vlogo pri izdelovanju barv ter linoleja. Kavčuk smolo je najti tudi na onih mestih, kjer so se nekaj pogreznili v globine celih gozdov. Koliko ljudi je že obogatelo z izkopavanjem kavčuk smole!

Našli so v Novi Zelandiji tudi oljnate vrelce ter neizmerne zaloge premoga. Nekaj privlačnega je naravna krasota Nove Zelandije s čudovito lepimi mo-

V NEDELJO V NAZARJE!

V nedeljo, dne 7. avgusta, je velik dekliški shod v Nazarju v Savinjski dolini. Željo po takem shodu so dekleta teh krajev večkrat izrazila. Povod za letošnji shod je sedemdesetletnica Slomškove smrti. Dekleta Savinjske doline bodo to obletnico veličastno proslavile. Začetek ob 10. uri v prelepi cerkvi Matere božje. Cerkevna govora imata g. kanonik Časl, škofijski voditelj Marijinih družb, in predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec. Na zborovanju izven cerkve govori gospa ravnateljica Antonija Štupca. Popoldne pri večernicah govor za članice Marijinih družb. Dekleta, skrbite, da bo udeležba prav velika!

Krščanska ženska zveza v Mariboru se je odločila, da postavi v Mariboru za obnemoglo v doglednem času »Dom revežev«. Da pa dobi za uresničenje svoje dobrodelne akcije potrebnih sredstev, bo priredila dne 7. avgusta tega leta na Trgu Svobode veliko dobrodelno tombolo. Poleg 200 amb, 100 tern, 30 četrtink, 25 petink in 15 desetink je še lepih 12 tombol, in sicer: 1. spalna soba; 2. 2000 Din v gotovini; 3. moško ali žensko kolo; 4. otomana 5. ženska obleka; 6. moška obleka; 7. bala platna; 8. dve odeji; 9. vreča moke; 10. jedilni pribor; 11. dva voza drv; 12. likalna miza. Slavno občinstvo prosimo, da vsestransko podpira to vzvišeno stremljenje Krščanske ženske zveze s tem, da pridno kupuje karte. Vsaka tablica stane samo Din 2.50. Dobijo se pri gg. odbornicah in v pisarni Krščanske ženske zveze v sredo in soboto od 8. do 10. in od 2. do 4. ure popoldne. Odbor.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naše prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 7. avgusta prelepo igro s petjem »Revček Andrejček«. Nastopita tudi dva domača pevski zbora s popolnoma novimi pevske točkami. Vabimo domačine in sosede k veliki udeležbi.

Prosvetno društvo v Makolah priredi v nedeljo, dne 7. avgusta v posojilniški dvorani v Makolah pevski koncert. Na sporedu je več pevskih točk, spevoigra »Srce in denar« in ša-

loigra »Vedež«. Vsi prijatelji poštene zabave in lepega petja iskreno vabljeni. Odbor.

Sladka gora. Kar se tiče dekliškega shoda, kateri se je vršil pri Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah, so se ga tudi naše vrle mladenke Marijine družbenke udeležile. Peljale so se na lepo okrašenem vozu pod vodstvom č. g. voditelja župnika Ivanca. Tako so tudi one pripomogle k proslavi našega velikega škofa Antona Martina Slomška, katerega ime se bo slavilo vekomaj.

Iz življenja japonskega kmetovalca.

Japonska predstavlja hribovit otok, čegar notranost se še danes ni umirila; odtod torej razni potresi in izbruhni ognjenikov. Od kmetijstva živijo ljudje le ob izlivih velikih rek ter v njih dolinah. Od tega, kar se pridelava na 15 odstotkih celokupne površine Japonske mora živeti (reci in piši) 65 milijonov prebivalcev. Na enem kvadratnem kilometru obdelane zemlje živi torej 960 ljudi. To je izredno visoko število, če pomislimo, da odpade na en kvadratni kilometer v Nemčiji vključ vseh skrbni obdelavi površine le 185 ljudi. Na Japonskem ni več prostora za prebivalstvo, ogromni porast števila prebivalstva je imel za posledico silen gospodarski razmah, kolonijalnega področja ni, kamor bi zamogel odriniti domači prevešek ljudstva. Zato je Japonska povsem slična Nemčiji, kjer so beležili od leta 1870/71 naprej silno industrializacijo, beg ljudstva z dežele v mesta ter porast siromaštva med izobraženci.

Japonska kmetija.

Japonska kmetija je brez izjeme vzgled novodobnega kmetijskega gospodarstva, ki ga gospodar obdeluje po vseh izkušnjah umnega kmetijstva. Seveda, z našimi kmetijami se japonska ne more primerjati, kajti način obdelovanja in gospodarstva sploh je tako različen, da je primerjava možna kvečjemu s kako bolgarsko vrtnarijo. Japonske njive so tako vzorno očiščene plevela, ker izruvajo plevel kar sproti s korenino vred. To je seveda mogoče v deželi, kjer sploh ni posestev, ki bi merila več kakor en in pol hektarja. 70 odstotkov japon-

skih kmetovalcev obdeluje manj kot 1 hektar površine, le en odstotek poseduje več kot pet hektarjev. Poslednja posestva se nahajajo bolj na severu, kjer manjša površina sploh ne bi zadostovala za preživljanje ene same rodbine. Polovico kmetovalcev je šteti med posestnike, druga polovica so najemniki, ki imajo posestva v najemu za dobo 10 do 12 let. Sedaj namerava vlada spremeniti suženjsko stanje najemnikov, ki morajo plačevati lastnikom velike svote, tako, da bi postali sami lastniki. Reorganizacija kmetijstva je sedaj glavna skrb vlade, površine je vedno manj, in tudi z regulacijo rek se mnogo ne da pridobiti, ker naraste število japonskega ljudstva letno za 830.000 do 1.000.000. Kljub temu je podeželje zelo gosto obljudeno. V malih kmetijskih obratih opravljajo vsa dela ročnim potom. V južni in srednji Japonski žanjejo dvakrat na leto: najprej pšenico in ječmen, nato pa riž. Pšenico sejejo koncem februarja ter jo požanjejo v juniju. Riž je sredi oktobra že zrel. Avgusta so sočna polja riža v najlepšem cvetu. V hribovih se nahajajo zadružna jezera, iz katerih črpajo vodo za namakanje njiv, ki so posejane z rižem. Kjer riž ne uspeva, dobiva kmetijstvo že obliko vrtnarstva. Japonski kmetje so zelo napredni in prekašajo celo nemškega in angleškega kmetovalca. Pomisliti je treba, da izvažajo samo Nemčija letno 250 do 300 tisoč ton umetnih gnojil na Japonsko, razen tega še Anglija. Industrija dušika pa je na Japonskem že tako na pohodu, da bo v najmanj pet letih sama zamogla kriti potrebe japonskega prebivalstva. Poleg tega love japonski kmetovalci iz bližnjih jezer vodne traveplezalke ter jih mešajo z drugim gnojem, in sicer radi kalijeve vsebine.

Japonska kmetijska hiša je vzor čistosti in reda. Hiše so lesene, večinoma iz taksusovega ali bambusovega lesa. Pred hišo prekrasen vrt, brez katerega si ni mogoče misliti Japonca. Krizanteme v najpestrejših barvah vsepovsodi. Ljudje so prijazni in vljudni ter radi postrežejo z najboljšim zelenim čajem, sadjem itd. Vsaka hiša ima dve do tri sobe, nadalje kuhinjo in — tudi v najrevnejši hiši — kopalnico. Japonec se skoplje dnevno dva do trikrat v skoro vroči vodi (38 stopinj Reumierja), nakar se shladi v ledenomrzli vodi. Japonce se more smatrati kot tisto ljudstvo, ki je glede telesne in stanovanjske čistote na prvem mestu.

skimi zalivi. Temperatura ne pade nikoli pod ničlo. Crede govede in ovce se lahko pasejo skozi celo leto. Belokožni prebivalci so sedaj storili vse, da so rodovitnost zemlje izrabili po možnosti. Ovc je po Novi Zelandiji nad 30 milijonov; pridelava pšenice je na višku. Po rekah so se zaplodile postevi, ki dosežejo izredno dolžino in težo.

Nova Zelandija poseđa le eno senčno stran, ki je pa precej neprijetna — potresi. Treba pa računati z dejstvom, da obišče otok na leto po nekaj tucatov potresov. Leta 1929 so beležili 600 večjih ter manjših potresnih sunkov. Leta 1931 je porušil potres mesto Napier. Kdor bi

še videti svoj rojstni kraj Betlehem, lepo svojo domovino. Morebiti se ji le posreči, otroka natihoma spraviti v očetovo hišo; saj je zdrav, čvrst in tako lep! — Zastonj, zastonj! Stražar pri mestnih vratih jo je s palico zapodil. Tako jo najdemo vso onemoglo ob Rahelinem grobu.

Truma žensk prihaja sem od mesta. Obložene so z rečmi, ki jih očitvidno nesejo na trg v Jeruzalem. Gobava beračica jim svoj »Lepra, lepra!« naproti zahrešči; one pa, mesto da bi se ji sočutno ognile, odložijo butare ter pobirajo kamenje. Reva popade fanteka ter zbeži z njim proti Jeruzalemu. Le ker so se ženske morale vrniti k svojim košaram, je rešilo nesrečnico kamninja. Tako sta pa mati in sinek vendar, četudi s težavo prišla v svoje staro zavetje, podzemeljsko grobišče v dolini Jozafat.

Zdaj je šlo vse naglo, ker materi sta razpadli v kolenih obe nogi. Umrla je čez nekaj dni. Fantek je zbežal najprej v dolino Gehena, se tam nekaj časa potikal okrog, gledal gor na Sion, potem se pa zgubil proti jugu med pustim skalovjem puščave. Bog te varuj, ti reven, reven otrok!

Pa bo vendarle zdaj že sam našel pot v Betlehem — k očetu?! Saj mu je mati pripovedovala dnevno o njem; tudi njegovo hišo mu je nešteto krat popisala! — — —

2. V Jeruzalemu.

Sveto mesto je še dandanes trdnjava z mogočnim obzidjem, kakor so ga popravili in izpopolnili pred osem sto leti križarji in za njimi turški sultani. Od naše, v e r n e strani, od pomorskega mesta Jafe (Jope) se pride v mesto skozi Jafska vrata; na nasprotni jutranji strani so Štefanova vrata. Dvoje mogočnih vrat je v s e v e r n e m obzidju, istotako jih je dvoje na južni strani. In vsa ta vrata so ponoči zaklenjena. Tako je notranje mesto s cerkvijo Božjega groba, Križevega pota ter premnogimi drugimi svetišči še celo ohranilo svoj starinski značaj; medtem ko se zunaj trdnjave že daleč okrog širijo nove naselbine, se šopirijo hoteli, gostišča, gledališča, kino, bari z vso drugo novodobno navlako, da ne pozabimo omeniti še šol in tovarn.

Pred stanovanjskim poslopjem se nahaja povsod gospodarsko poslopje: šupa za orodje, nadalje pokrito gnojišče, kjer mešajo kompost, ter nekaka klet za shranjevanje murvinega listja, ki ga uporabljajo za krmljenje gosonic-sviloprekj. Hlevov na Japonskem nimajo, ker živina tam ne vozi tovorov. Japonci goje največ sviloprejk, ker prinaša kmetovalcu najboljše dohodke. Japonska proizvaja še danes 60% celokupne proizvodnje surove čiste svile, ki je kljub konkurenciji umetne svile še zmiraj ohranila svoje visoke cene. Japonski kmet goji v nasadih tudi bambus, ki ga uporablja za gradnjo hiš, plotovja, orodja itd. Na poljih, ki so najskrbneje obdelana, raste soja (fižol Daljnega vzhoda), sladek krompir, melone, fige, pa tudi vinsko trto gojijo v svrhu pridelovanja namiznega grozdja. Kjer zemlja ni za omenjene razstline, posadijo čajevne grmlje.

Japonski kmet brez izjeme zapisuje vse dohodke in izdatke v svoje knjige ter zamore vsakomur dnevno pokazati bilanco svojega posestnega stanja. Knjige vodijo tako vzorito, da tega ne najdemo niti na zapadu. Pri malem kmetu znaša čisti letni dobiček v našem denarju 28.000 Din. Hektar zemlje stane izredno visoko ceno 420.000 Din, to je deseti do tridesetkrat več kot na zapadu. Te visoke cene so posledica pomanjkanja zemlje. Da je japonsko kmetijstvo tako visoko razvito, je pripisovati predvsem moderni ljudski šoli s šestletnim obveznim poukom, nadalje celi vrsti najboljših srednjih in visokih kmetijskih šol. V vsaki vasi imajo občinskega ekonomista, ki je kmetovalcem na razpolago z nasveti in praktičnim razkazovanjem. Japonska vlada izda ogromne svote za pospeševanje kmetijstva. Svoje strokovnjake pošilja vsako leto po vsej Evropi, da študirajo naše izkušnje ter jih doma vzorecjo s svojimi. V kmetijskih knjižnicah nižjih, srednjih in visokih šol se nahajajo skoro vsa glavna dela nemške, angleške, francoske, italijanske kmetijske literature.

Kmetijstvo ima na Japonskem zato prav dobre pogoje, ker skrbi gosto železniško omrežje in pa dobre ceste za to, da spravijo pridelke čim preje na tržišča. V mestih imajo moderne tržnice in hladilne naprave, kjer se prodaja blago prebivalcem sorazmerno po ceni, dota v ogromnih količinah. Poleg tega skrbijo v raznih preizkuševališčih za dobro kakovost pri-

delkov, posebno svile, tako da nihče ne more škodovati slovesu japonskega blaga. Iz vsega tega je razvidno, da bi se tudi mi Slovenci lahko marsičesa naučili od kmetijskih sotrpinov na lepem Japonskem.

St. Peter pri Mariboru. Na zadnji seji okrajnega cestnega odbora se je sklenilo, da se začne z nadaljevanjem cestne zgradbe Nebova—Ložane, in sicer še v teku prihodnjih tednov. No, da bi le ne ostalo samo pri obljubah, kakor se je že večkrat zgodilo. Saj je pa tudi cestna zveza St. Peter—Nebova—Ložane z banovinsko cesto velike gospodarske važnosti kakor tudi za vse kraje zgornjih Slovenskih gor. — Pomanjkanje krme bo občutno. Kmetovalci že sedaj prodajajo odvižno živino ali pa jo koljejo doma, ker cene živini močno padajo. — Suša je že občutno posušila naša polja. Na mnogih krajih že primanjkuje vode, tako da jo morajo voziti od drugod. — Na obletnico smrti nekdanjega šentpeterskega župana Ludvika Fluherja je bila v kapelici Matere božje na Melavskem hribu sveta maša. Ta mična kapelica na prijaznem hribčku, s katerega je lep razgled na Dravsko polje, Pohorje in na Kozjak, bo v prihodnjem letu prenovljena. — Tudi prvi klopotci so se že oglasili, da čuvajo naše gorice pred ptičjim rodom.

Marenberg. Dne 17. julija smo imeli v Marenbergu imeniten pevski obisk. Ljubljanski visokošolci so zapeli v Brudermanovi dvorani precej slovenskih pesmi. Obenem je govoril visokošolec o našem razmerju do nemške narodne manjšine. Opozoril je na krivice, ki se go-dijo Slovincem v Avstriji. Poudaril je, da smo Slovenci bolj pravicoljubni. Držimo se načela: vsakemu svoje. Damo Nemcem, kar jim gre z ozirom na njihovo število, zahtevamo pa tudi za Slovence v Avstriji istih pravic. Njihovo krasno petje nas je tako navdušilo, da želimo, da se prihodnje leto spet povrnejo v naš, narodnostno slabo zavedni kraj. — V mariborski splošni bolnici je umrla na jetiki darežljiva soproga tukajšnjega advokata g. dr. Winterhalterja v starosti 35 let. Pokopana je bila v Ma-

riboru. — V Zgornji Vižingl je umrla 25 letna Antonija Račnik.

Sv. Ana v Slov. goricah. Hranilnica in posojilnica pri Sv. Ani proslavi v nedeljo, dne 7. avgusta tega leta na slovesen način tridesetletnico svojega obstoja s sledečim sporedom: Ob pol 10. uri bo slovesna služba božja za vse žive in rajne zadrugarje. Popoldne ob treh pa bo v Katoliškem prosvetnem domu slovesno zborovanje s slavnostnim govorom g. Ignacija Tirša, revizorja iz Ljubljane in tukajšnjega rojaka. Na sporedu je tudi igra »Oderuštvo in dobrot«. Med odmori igra tamburaški zbor od Sv. Benedikta. Hranilnica in posojilnica je za veliko obmejno župnijo v gospodarskem in narodnem oziru velika dobrot, ker navaja k varčevanju in pomaga v denarni stiski. Vsi prijatelji zadrugištva, pridite ta dan na prijazen hrib Sv. Ane. Odbor.

Negova. Pretekli teden je žalostni glas naših zvonov naznanjal tužno vest, da je umrla gospodinja ugledne Vogrinčeve hiše v Radvenicah. Po mučni bolezni, katero je potrpežljivo prenašala, sprevidena s svetimi zakramenti, je mirno v Gospodu zaspala Roza Vogriniec, stara 62 let. Bila je izredno dobra gospodinja in priljubljena pri vseh, kar je pričal njen veličasten pogreb. Ob odprtem grobu je govoril ganljive besede vlč. gosp. Anton Trstenjak, za kar mu bodi hvala, kakor tudi cerkvenemu pevskemu zboru, ki je pod vodstvom g. Mirka Hajnžiča zapel prelepe žalostinke. Onstran groba naj ji sveti večna luč! Zalujočemu možu in otrokom naše sožalje!

Zavrč. Prihodnjo nedeljo, to je 7. avgusta, se bo obhajala v lepi završki župniji cerkvena slovesnost v počestitev 40 letnice mašništva tamkajšnjega g. dekana in konzistorijalnega svetnika Antona Podvinski. Slavljencevo dobrotno srce se je izlivalo na vseh službenih mestih lavantinske škofije, kjerkoli je g. jubilan deloval kot kaplan ali kot župnik, zlasti je razgibal v vseh župnijah versko življenje. Vse občine župnije Zavrč, kjer g. jubilan deluje 15 let, so mu že pred leti podelile v znak njegovega vnetega delovanja v dušnem pastirstvu in za gospodarski napredek častno občanstvo. Irvaležni župljani želimo tudi sedaj svojemu dušnemu pastirju, ki je v svoji skromnosti in z ozirom na težavne gospodarske razmere odklonil vsako izvincerkveno pro-

Ulice starega mesta so ozke, večinoma tako ozke, da bi se eden naših vozov komaj skozi pretil; in prav je tako. Ali pa je res prijetnejše v tistih dolgih in širokih ulicah novodobnih mest, kadar po njih brije zimska burja? V jeruzalemskih tesnih, vijugastih ulicah pa se prav kmalu pomiri najhujši vihar. Mesto je naraščalo v teku tisočletij. Še Herod Veliki, tisti, ki je vladal za časa Kristusovega rojstva, mu je na severo-vzhodu pripojil višino Bezeta ter s tem raztegnil daleč tje na sever mestno obzidje. »Herodova vrata« še dandanes spominjajo na to. Tudi »kraj mrtvaških glav« (Kalvarija) je bil za časa Kristusove smrti zunaj obzidja; šele Rimljani so ga mestu pritegnili in s tem tudi na severno-vzhodnem voglu razširili trdnjavo. Dasi pa se je mesto vedno povečevalo, ulice so ostajale večinoma nespremenjene; ohranjale so vsaj svojo smer. Vendar površina mestnega tlaka je sedaj zvišana povprečno za najmanj 5 do 10 metrov. To pa je zopet prišlo tako. Jeruzalem je bil mnogokrat razdejan, razvalin pa niso odstranjevali, ampak kar zravnali so prostor ter nanj stavili nova po-

slopja. Če torej hodimo po Križevi cesti, hodimo prav v isti smeri kakor je Kristus nesel križ, pa mestoma po pet in več metrov više, kakor se je hodilo takrat.

Nadvse zanimivo je zlasti vzhodno obzidje jeruzalemskega mesta nad dolino Jozafat. Tu je stal veličasten judovski tempel z vhomom iz doline, imenovanim »Zlata vrata« (porta aurea). Skozi ta vrata so hodili tudi Kristus in apostoli v tempel; vendar so ta vrata sedaj zazidana. To pa je zopet prišlo tako. Skozi ta vrata je na Cvetno nedeljo v slovesni procesiji prišel Jezus Kristus v tempel. Po njegovi napovedi, da bo Sin človekov enkrat zopet prišel, je krščanska pravljica poslej trdila, da bode ravno skozi ta vrata prišel. Leta 70 po Kr. r. so Rimljani judovski tempel popolnoma razdejali; v 7. stoletju pa so se Mohamedovi privrženci polastili tempelskega prostora ter leta 636 postavili tu svojo prekrasno mošejo Omarjevo. Zvedeli pa so seveda tudi za starokrščansko pravljico o Jezusovem prihodu skozi Zlata vrata.

(Dalje prihodnjič.)

va na Novi Zelandiji, sedi takorekoč na ognjeniku in ta občutek je dostikrat neprijetnejši nego veselje nad zakladi in rodovitnostjo zemlje.

==

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z ručičo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.